

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 292

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/385; C. Senatosu 2/102)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 130)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4078 - 20225*

9 . 9 . 1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 5 . 9 . 1963 tarihli 131 nci Birleşiminde kabul edilen, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Fuad Sirmen

Not : Bu teklif 11 . 1 . 1963 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 27 . 6 ve 5 . 9 . 1963 tarihli 103 ve 131 nci birleşimlerinde kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 130)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet
Komisyonu
Esas No. : 2/102
Karar No. : 87*

17 . 9 . 1963

Yüksek Başkanlığa

İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi Komisyonumuzda tetkik ve müzakere olundu :

Avukatlık Kanununun 114 ncü maddesinin ikinci fıkrasına göre itiraz üzerine Haysiyet Divanına verilen kararlar kesin olup aleyhine hiçbir mercie başvurulamaz. Bu hüküm Anayasamızın 118 nci maddesinin son fıkrasında ifade edilen prensibe aykırıdır. Bu prensibe göre (Disiplin kararları, yargı mercilerinin denetimi dışında bırakılamaz.) Haysiyet Divanının yüksek bir disiplin Kurulu olduğu aşikârdır. Bu sebeple Avukatlık Kanununun 114 ncü maddesinin ikinci fıkrasında Anayasaya aykırı olan hükmün kaldırılması ve onun yerine Danıştaya başvurma imkânını sağlayan bir hüküm konması Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Teklifin aynı kanununun 7 ne maddesinin kaldırılmasını derpiş eden kısmına gelince; görevlerinden ayrılan hâkim ve savcıların hizmet ettikleri mahkeme veya yerlerde ayrılma tarihinden itibaren iki yıl müddetle avukatlık etmekten menedilmiş olduklarını ifade eden bu hükmün gerekçesi kısa bir süre önce birlikte hâkim veya savcı olarak vazife gördüğü arkadaşlarının huzuruna avukat olarak çıkan eski bir hâkim veya savcının sırf bu haliyle adaletin tarafsızlığı hakkında şüpheler yaratabileceği ve halkın adliyyeye olan emniyet ve itimadının sarsılabileceği endişesine dayanmaktadır. O zatın hâkim veya savcı olarak evvelce elinden geçen işlerde avukatlık görevini üzerine almaktan memnu bulunduğu dair Avukatlık Kanununun 27 ne maddesinin (C) bendindeki hüküm de bu mahzuru izaleye kâfi değildir. 65 yaşını doldurmak suretiyle re'sen emekliye ayrılanların durumuna gelince; aslında bunların da aynı memnuiyete tabi olmaları lâzımgelirse de kanun bunların ileri yaşta olmaları, ekserisinin esasen avukatlığa iltifat etmemeleri ve buldukları yaş icabı çok kere vazife gördükleri yerleri terk ederek kendi memleketlerine gitmeyi tercih etmeleri gibi düşüncelerle bu memnuiyeti onlara teşmil etmemiştir.

İki yıl gibi bir süre tâyini de bu süre içinde o şahsın eski meslek arkadaşlarının oradan ayrılmaları ve artık o yerde avukatlık yapmasında yukarıda belirtilen mahzurun kalmamasıdır.

Bu hükmün Anayasanın çalışma hürriyetinden bahseden 40 ne maddesine aykırı olduğu da iddia edilemez, çünkü bizzat Anayasa 40 ne maddesinin ikinci fıkrasında bu hürriyetin kamu yararı amacı ile sınırlanabileceğini ve 11 ne maddesinde de hürriyetlerin özüne dokunmamak şartıyla kamu yararı amacı ile sınırlanabileceklerini ifade etmektedir.

Yukarıda izah olunduğu gibi çalışma hürriyetine konan bu tahdit halkın adliyyeye olan emniyet ve itimadını sarsınmamak gibi bir kamu yararı düşüncesine dayanmasına ve belli bir yere ve 2 yıl gibi kısa bir süreye inhisar etmesi sebebiyle çalışma hürriyetinin özüne dokunmamasına binaen söz konusu hüküm Anayasaya aykırı görülmemiştir.

Arz olunan mülâhazalarla teklifin 3499 sayılı Avukatlık Kanununun 7 ne maddesinin kaldırılması hakkındaki birinci maddesine komisyonumuz katılmamaktadır.

Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Bursa
Ş. Kayalar

Bu Raporda Sözeü
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
A. Artus

Tabii Üye
S. Karaman

Tabii Üye
S. Özgür

Aydın
O. S. Sarıgöllü

Kastamonu
A. N. Tuna

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 7 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 27 Haziran 1938 tarih ve 3499 sayılı «Avukatlık Kanunu» nun 114 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 114. — Haysiyet Divanı itirazı vârit görürse, esas hakkında bir karar verir.

İtiraz üzerine verilen kararlar aleyhine ancak Danıştaya başvurulabilir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Adalet Bakanı yürütür.

CUMHURİYET SENATOSU ANAYASA VE
ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN

Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi 1 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.